

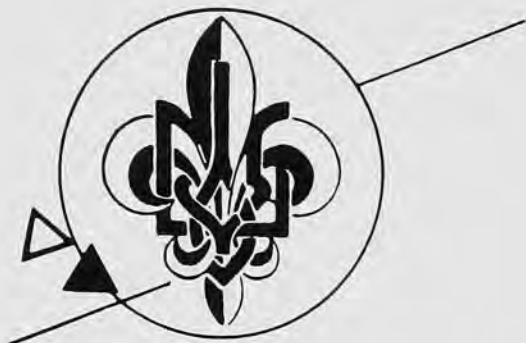
ЮНАК

ТРАВЕНЬ — MAY 1985

«Юнак» — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця — всього 10 чисел
в році.
Видає Головна Пластова Булава.

ЗМІСТ

Сторінка

- 1 Наш Патрон
- 2 Визначні сучасні українці: Електрохемія:
Любомир Романків
- 3 Віра Вовк: Молитва
Райнер Марія Рільке: Св. Юрій
Ігор Калинець: Св. ЮР. О. Новаківського
- 4 Вогонь на скелі, Етіопська казка
- 5 Р. Ковалик: Бузько - Лелека
- 6 Ігор Терлецький: Вечір над озером
- 7 Марічка Нагоloch: Марічка на українському
"Клаб-Мед"
- 8 З життя української молоді в Бразилії
- 10 Чи знаєш Ти про УСП?
- 12 Куток Філателіста: Нові поштові штемплі та конверти
видані Суфа
- 13 Словник Мудрої Голови: Словогра ч.11
Юрко Мончак: Змагання без противника
- 15 Молоде перо: Згадки про табір, Обов'язок скоба в
Пласті, Різдво вдома
- 16 Молоде перо: Марко Мариняк: Скандал у Сан Дієго
- 17 Хроніка: Юрко Галяревич: Мандрівка на
"Білі води" "Юкагені"
- 20 Хроніка: Андріян Мандзій: Таборування на канойках
- 22 Чи Ви перечитали це число "Юнака"?
- 23 Список датків, Оголошення морського табору 85
Просимо вибачення
- 24 Привіти

Редагує колегія
Головний редактор:
пл. сен. Ольга Кузьмович
Члени редакційної колегії:
пл. сен. Роман Копач
ст. пл. Роман Ващук
пл. сен. Тоня Горохович
ст. пл. Олесь Кузишин
пл. сен. Олександра Юзенів.

● Усі редакційні матеріали слід слати
на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право
виправляти мову, як теж скорочувати й
виправляти одержані матеріали згідно з
пластовою термінологією, пластовими
виховними напрямними та вимогами
юнацького віку читачів.

На обкладинці: Церква св. Юра у Львові

ЮНАК

ТРАВЕНЬ — MAY 1985

Ч. П. 3 (257)

РІК XXIII

Інтернаціональне стандартно-серійне число
0044-1384

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА "ЮНАКА"

\$20.00 американських доларів

Ціна одного прим. — \$2.00

YUNAK - Ukrainian Monthly Magazine, Published by PLAST PUBLISHING INC.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: 2199 Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada M6S 1N2, Tel. (416) 769-7855

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave., Babylon, N.Y., 11702. U.S.A.

З ДРУКАРНІ Мирона Баб'юка, 1525 Emerson St., Rochester, N.Y. 14606 U.S.A.

НАШ ПАТРОН

Кожного року в травні відзначаємо день нашого патрона — святого Юрія. Обрали ми його на патрона від початку існування Пласту, бо тоді вже поставили ми собі за завдання плекати лицарські прикмети, якими, як каже легенда, був обдарований св. Юрій.

Із патрона — став св. Юрій для пластунів символом, нашим "Білим Лицарем", а його день — "святом весни", нашим святом, всього, що молоде творче і живе.

У св. Юрію бачать пластуни того, що був у боротьбі відважний і чесний, що ставав супротивникові віч-на-віч, а не підступно з-заду. Про такого Юрія слухають завжди нові пластові покоління на гутірках, таборових ватрах — на "святках весни". Про нього говорять вірші та співають у своїх піснях.

Але він нам є символом не лише тому, що він безстрашний лицар, але ще тому, що він боровся сам один і переміг.

Стояти в боротьбі чи праці у великому гурті, як же ж це легко в порівнянні з тим, коли треба стояти зовсім самому. Здається, ми навіть часто не доцінюємо, які ми щасливі, що нас такий великий гурт. Однак життя — це велика невідома, і ніхто з Вас не знає, що воно принесе та коли прийде той момент, що треба буде стояти зовсім самому віч-на-віч злові та небезпеці. Чи зуміємо тоді піти слідами нашого патрона?

Багато з Вас, Молоді Друзі, но- сить його ім'я, бо він є нашим улюбленим не лише пластовим але і українським святим, ім'я якого стільки батьків вибирають для своїх синів. І вони, певно, мріють, що їхні сини будуть гідними наслідниками свого

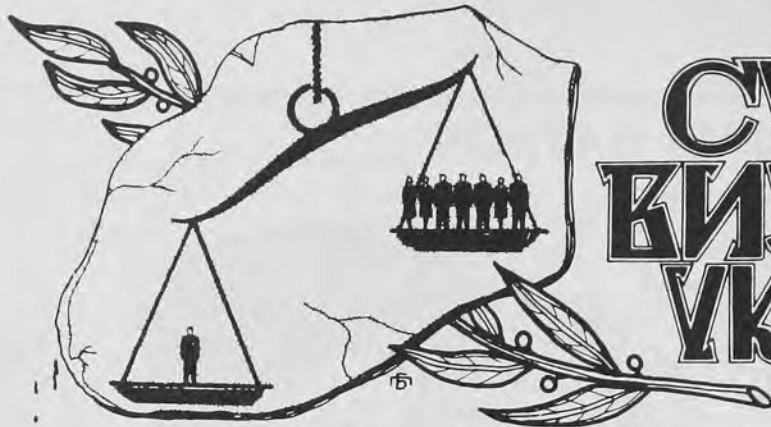

патрона, що будуть боротися зі злом, яке б воно не було, а його тепер у світі так багато!

Значить, ім'я Юрія зобов'язує — тільки Ви, може цього не завжди свідомі.

Коли однак у цьому році, як звичайно будемо відзначати день св. Юрія, коли засяють ясно вогні наших ватер і залунає пісня у радісній зустрічі на "святках весни" — подумайте хвилинку і Ви Юрки, і ми всі з Вами про одного із цим іменем, що сповнив мрії своїх батьків і стоїть гідно сам один у боротьбі зі злом від 15-го року свого життя.

Це — Юрій Шухевич — син відомого Вам командира УПА, генерала Тараса Чупринки — пл. сен. "Чорноморця" Романа Шухевича, за якого звільнення старається інтензивно ціла українська спільнота у вільному світі.

СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

ЕЛЕКТРОХЕМІЯ

Д-р Любомир Романків відомий в міжнародному науковому світі як спеціаліст і піонер в таких ділянках як мікромагнетика, побудова електронічних мікроструктур та застосування хемічної інженерії і електрохемії у електроніці. Він є автором 31 патентів, понад 90 публікованих винаходів і понад 60 наукових праць. Недавно він виголосив головну доповідь на конференції Товариства хемічних інженерів в Каліфорнії, як також мав доповідь на відкритті триденної конференції у Клівленді на тему мікроелементів для вимірювання хемічних складників у крові.

В осені 1984 року д-р Любомир Романків одержав разом з д-ром Робертом ван Гутфелд нагороду Електрохемічного товариства в ЗСА, яку уділяється раз в рік за винаходи і пробосві праці великого значення в ділянці електрохемії. Обидва науковці винайшли, що при допомозі льокального опромінення лазером можна прискорити електрохемічні реакції в тисячу а то і більше разів. Цей винахід має велике значення, бо ним можна простійше та дешевше виконувати різні праці в електроніці.

Д-р Любомир Романків працює вже довгими роками у Дослідчому центрі відомої фірми IBM і там робить свої винаходи.

Поруч із науковою працею д-р Л. Романків є від молодих років активним пластуном, спершу в

Д-р Любомир Романків

Пластовій Станиці у Едмонтоні а відтак у головному пластовому проводі. Останніх вісім років до жовтня 1984 року він був головою Головної Пластової Булави, а тепер очолює Комісію Українських Молодечих Організацій при СКВУ. Він є членом куреня УПС "Сіроманці".

ГАСЛО ПРАЦІ ПЛАСТУ В 1985 РОЦІ:

“ЗАХОЧЕШ — І ЗДОБУДЕШ.

В ЛЮДИНІ, ЗАТЯМ, ЛЕЖИТЬ НЕВІДГАДАНА СИЛА...”

(Олег Ольжич)

Райнер Марія Рільке

СВ. ЮРІЙ

Цілу ніч, не встаючи з колін,
кликала його, молила тьмяно
дівчина чуйна: "Он — змій поглянь но
і не знаю, чом чатує він".

Ось він зринув з досвіту імлі
на буланім, в панцері ясному,
та й узрів, як в захваті сумному
очі дівчини знялись

вгору, в світлість зброї й зір.
І помчав він осяйний з нестями
край країн з піднятими руками
вниз — у небезпеки вир,

лицар грізний, але ж даний їй.
Склала ж руки на колінцях стоя,
щоб він в бою тім її відстояв;
бо ж не знала, що загине змій

з рук того, кого вона призвала
чистим серцем з божеської слави.
В лютім бою поруч з ним стояли —
наче вежі — молитви її.

Переклад Б. Кравцева, ЛЧ
Із збірки "Речі й образи"
Нюрнберг, 1947.

Віра Вовк

МОЛИТВА

Маріє, квітко мудрого Єгови,
Клонюсь Тобі до тих смуглявих ніг,
Що не топтали український сніг,
Молюсь Тобі, обличчя горіхове.

Ти, що зорею світишся над нами
І ласку ллєш, мов переповний дзбан,
Благослови наш непочатий лан
Твоїми, Нене, добрими руками.

Хай зерно нам весело забує,
Хай захвилює шестигранний колос
Як вітер в нім, мов в озері, затоне.

Проснулись жінці, обрій вже свитає.
Маріє Діво: сонце доколя
Тобі малює золоті ікони!

Ігор Калинець

"ЮР" О. НОВАКІВСЬКОГО

Хлюпає полум'ям день,
бризка вогнем і вітрами,
вогнем червоних дерев,
вогнем стоязикої хмари.
Лише серед лави барв,
серед нетривкості й бурі
несе себе
вічності в дар
сильвета собору Юра.

ДО ГАСЛА:
ЗАХОЧЕШ — ЗДОБУДЕШ!

ВОГОНЬ НА СКЕЛІ

Етіопська казка

Розповідають, що в давні часи в Аддіс-Абебі, столиці Етіопії, жив купець Хептом Хасеї. Він був дуже багатий. Його табуни верблюдів, корів, ослів були незліченні. Комори купця були завалені дорогими тканинами, паками дорогих пахощів, запашного коріння, слоновими іклами, тваринними шкірами, а попід стінами стояли скрині повні золота, срібла та самоцвітів.

Хептом Хасеї любив робити гучні бенкети і святкування, на яких поети, музики, співаки прославляли його багатство і популярність.

Але все це швидко набридло купцеві. Він не міг уже нічого вигадати, щоб розважитися. Він сидів нудьгуючи у своїх пишних палатах.

Одного разу, коли у горах шаленів вітер, Хептом Хасеї, слухаючи далеке завивання вітру, загорнувши ноги леопардовою шкірою, раптом крикнув служникові:

— Гей, Архо, підкинь пахучого дерева у вогонь! Архо мовчки вийшов по дрова.

Хлопець був сиротою з племені гураге і в палаті купця виконував найбруднішу роботу — чистив посуд, вибирав попіл, порядкував у стайні.

Коли Арха підкинув дров і по залі поплив тонкий запах, Хептом Хасеї промовив до себе:

— Цікаво чи зможе гола людина без вогню і їжі простояти цілу ніч на вершку гори Салулта? Чи лишиться вона живою?

— Не знаю, як хто, а я певен... — почав Арха та замовк, бо згадав, що озвався без дозволу хазяїна.

— Ти щось сказав? Чи справді?

— Людина може пробути цілу ніч на вершині гори і бути живою — промовив упевнено.

— Ха-ха! Ви тільки послухайте його! Я закленися, що ніколи людина не витримає такої ночі як сьогодні! Якщо ти певен, то закладаюся, бо якщо я програю, то закладаюся з тобою... — мовив Хептом Хасеї.

— Ні! Я не буду закладатися, що я можу вам віддати?

— Якщо ти голий, без вогню і їжі простоїш на вершині Салулта, я дам тобі пару биків, хижу і трохи землі. Але якщо злякаєшся, зійдеш з гори, будеш моїм рабом до самої смерті! — запропонував Хептом Хасеї.

Арха згодився. Вранці він вирушив у гори до свого товариша. Прийшов саме на обід, коли друг його Сіум пригнав кози з пасовища. Арха при обіді

розповів Сіумові про свою пригоду. Сіум вислухав його і сказав:

— Вогнем і їжею я тобі не можу допомогти... Але напроти Салулта є висока скеля, яку видно вдень. Як тільки зайде сонце, я зараз же розпалю багаття на тій скелі. Дивись на моє багаття і думай про мене — твого приятеля, який палить для тебе вогнище. Ти переможеш, хоч яка холодна ніч, який холодний вітер!

Арха подався на гору Салулта під наглядом озброєних слуг. Сідало сонце. Слуги забрали в хлопця одяг і сховали серед каміння, загорнувшись у теплі покривала. Холодний вітер пронизував до кісток Арху. Напроти Салулта, на скелі по другому боці долини, Арха побачив вогонь. Сіум палив його для нього. Арха не зводив очей з далекого мерехтливого вогника: думав про приятеля...

Але ось підійшов туман, нічого не було видно. Арха напружував зір, йому здавалось, що він вже ніколи не побачить багаття. Хлопця огортали відчай і знемога. Вітер шмагав його тіло, холодний дощ із снігом сліпив очі.

— Я впаду зараз на мокре і гостре каміння! Не побачу більше мого Сіума!

Але небо почало ясніти, згасали зірки. Уссухав вітер, розплинувся туман. І ось із-за гострих шпилів гір визирило сонце. Хитаючись, хлопець зійшов із скелі і розбудив челядь. Вражені слуги терли очі й не вірили, що Арха живий.

Люди в місті виходили на вулицю, щоб побачити сміливого хлопця.

Хептом Хасеї довелося віддати Архові землю, бики та хижу.

Коли Арха дякував Сіумові за допомогу, той відповів:

— За дружбу не дякують... Коли приятелі не можуть запросити один одного на багаття, то вони запалюють огонь у своїх серцях. Цей вогонь гріє людей і в найзимнішу годину, світить їм і найтемнішій ночі...

БУЗЬКО - ЛЕЛЕКА

(Розвідка спостерігача)

Відвічні мандрівні створіння пташиного роду — бузьки виводяться в північній і середній Європі, а головню в Україні.

Великий мочарно-суходільний птах, чаплинно-журавлиної породи, на довгих, струнких, червоного кольору ногах, з довгою шиєю, закінченою малою головкою і довгим, також червоного кольору, дзьобом. Засадниче біле опірнення переходить в чорне на хвості і на кінцях крил.

Ранньою весною, приблизно на "Юзефа" (19 березня, в день латинського Св. Йосифа) появляються перші вістуні надходячої весни. Дуже важливою подією уважалася перша стріча з прилетівшими бузьками. Мрією кожного було побачити першого бузька в леті, бо це уважалося добрим знаком на цілий рік. Менше приемним було стрінуту його ходячим по луці, а коли довелося побачити його стоячим тай ще на одній нозі, такого неодмінно чекало нещастя в цьому році. Другим, дуже важливим віруванням, малих дітей, було твердження старших, що малих дітей приносять зі собою бузьки і підкидають під вікна тим родинам, які бажають мати дітей.

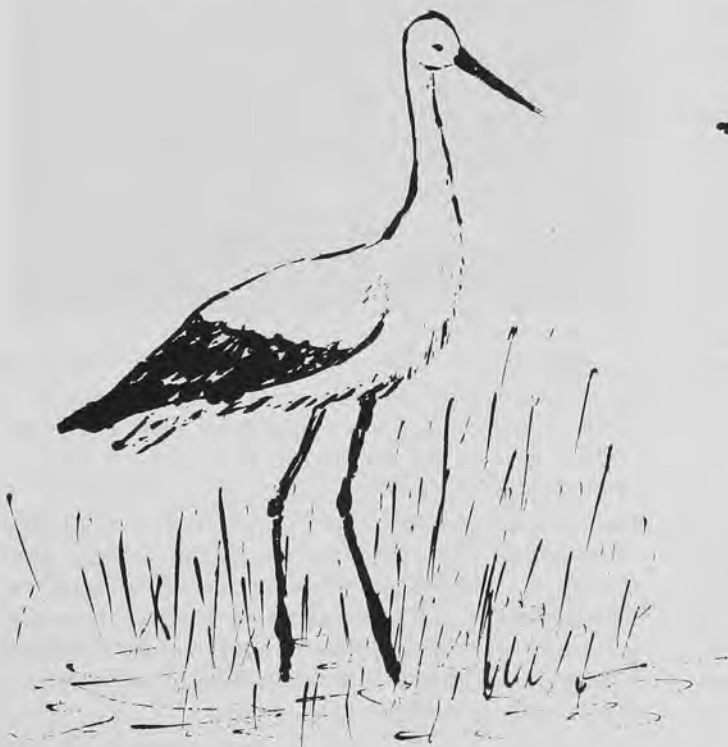
Дуже часто ранньою весною на луках біліє сніг і надокучає холодний вітер, люди, побачивши бузька, радіють, бо знають, що незабаром прийдуть погідні весняні дні.

Перші прибувши бузьки прямують зразу на свої

родинні гнізда. Осівши на своєму, покинутому минулої осени гнізді, грімким клекотінням та безперестанним вимахуванням крил сповіщають своє прибуття. Знищені зимовою хуртовиною гнізда направляються скорим темпом, щоб прискорити час приходу нових нащадків. Молоді пари, які ще не мають своїх гнізд, завзято підшукують відповідні місця, головню на хребтах солом'яних стріх, в крайнім випадку на високо зрізаному стовбурі дерева, або на хатньому комині, що побільшій часті стрічається в західній Європі, де нема солом'яних дахів.

Наглядним було вірування селян, що коли пара бузьків огніздиться на господарстві, тоді вибрана хата чи стодола ніколи не загориться. З приводу цього селяни старалися допомогти бузькам загніздитися, виносячи на стріхи будівель старі, дерев'яні колеса, щоб вигідніше було бузькам гніздо. Основним матеріалом при укладанні гнізда було галуззя з сухих кушів суцільно переплетене у формі кола, вистелене на верху сухою травою. Протягом 7-ми до 10-ти днів з великим трудом, гніздо молодої пари бузьків було готове і наставав час складання яєчок. По одному кожного дня, залежно від поспіху даної пари, лелечиха складає від 3 до 5 яєчок, а відтак за чергою вигрівають. Коли одне сидить, друге злітає на леваду поживитися.

Від віків природа пристосувала бузька до життя

на луках з високими травами, тому в нього довгі ноги і довга шия та дзьоб. Основне харчування це жаби, слимаки, пільні коники і все інше, що рухається в траві. Дуже часто за орачами повільно поступали бузьки, підбираючи вивернені плугом, білі, товсті борозняки.

По 25-ох чи 30-ох днях вилягають молоді бузьки. Настирливим клеkotінням дзьобів і частими злетами старих бузьків за поживою, дається пізнати, що в гнізді настало нове життя. Кожного разу прибуваючий до гнізда бузько викидає з переджолудкового мішечка поживу прямо в розкриті чорні ще дзьоби малят. При дбайливим харчуванні малі скоро ростуть, вбираються пір'ям та уподібнюються до старих бузьків. В гарячі літні дні, старі охороняють малят від гарячих соняшних променів, розпускаючи крила, і мов парасолями заслоняють сонце, малята відчиненими дзьобами жадібно втягають повітря і таким способом охолоджуються.

По 6-ох тижнях дорослі вже бузьки пробують своїх крил, набираючи сил до літання. По черзі, розпростирають крила, підскакуючи на краєчку гнізда. Упевнившись в силах, по 53-ох або 55-ох днях злітають з гнізда на луки, де батьки привчають їх до самохарчування.

В другій половині серпня, точніше на "Спаса" (за церковним календарем), бузьки збираються громадно на луках. Час-від-часу котрийсь, задираючи і кладучи на спину дзьоба, клекоче, махаючи

крилами, правдоподібно пробує вибір своїх провідників на далеку дорогу. По кількох днях таких нарад, великий гурт громадно підноситься в повітря, кілька разів кружляє над територіями своїх гнізд і повільно віддаляється, починаючи довгу мандрівку на південь у теплі сторони.

Послуговуючися знаменитою здоровою пам'яттю, обсервуючи пролітаючий терен, вдруге ніколи з цієї дороги не схиблять. Правдоподібно, деякі мігруючі птахи є здібні послугуватися "інфра червоними" світляними проміннями, які допомагають їм у навігації, коли неможливо бачити терену через мряку чи темноту.

За орнітологічним довідником міграції птахів знаємо, що час лету бузька становить 70 км. на год. Беручи до уваги зміни погоди в часі лету і страту часу на поживу та відпочинок, пересічний денний петеліт не становить більше ніж 200 до 300 км.

Спершу даний гурт бере напрям на південь через Карпати і балканські краї до Середземного моря, відтак на схід через Туреччину і на південь по бережжям Сирії, Ливану, Йорданії і Палестини, східним по бережжям Червоного моря через Етіопію до наміченої мети, розлогих, багатих в озера і ріки, просторів Кенії і Танзанії в середньо-східній Африці.

Пролетівши приблизно 7500 км. протягом 5-ти тижнів, прибувають на означене місце при кінці вересня. На новому поселенні, всі разом держаться свого гурту в очікуванні весняного повороту в рідний край.

Вечір над озером

Золоте сонце все ще виглядало із-за лісових горбків. Його промені танцювали на хвилях спокійного озера.

Таборовики закінчували вечерю. Після важкого дня водних зайнять, вони втомлені. Навкруг одного юнака сидять юначки і усміхаються. Він розповідає цікаві історії, згадує, як впав з водних лешат. "Скуба" Шморгай, інструктор водолазів, ще й досі одягнений у мокрий гумовий стрій. Він пробує розігрітися гарячою кавою, мовчить, бо зуб на зуба не попадає. Ми всі здивовані, що він не відкусив язика. На другому кінці капітанського стола юначка розповідає своїй товаришці, що не може дочекатися, коли закінчиться табір, бо тужить за теплим душем. А капітан і далі дискутує з першим асистентом про найважливіші точки відбиванки.

Я сиджу на березі озера і вдивляюся на захід сонця. Я захоплений кольорами неба. Для мене це найспокійніший і найприємніший час дня. Це мої літні вакації, і я не знаю ліпшого способу їх провести, ніж на природі, на свіжому повітрі — подальше від руху міста, від людей, які постійно кудись спішать. Хоч люди є частиною природи, але багато з них, —

Захід сонця над озером

і я теж в тому числі, — відлучили себе від неї. А я люблю природу, люблю бувати серед неї, і пластові табори дають мені змогу це робити. Тому я щороку, як булавний, вертаюся до неї, щоб дати таку ж нагоду і юнацтву.

Вечеря кінчиться. За годину починається ватра під зорями. Нам, хлопцям, треба швидко веслувати до нашого острова, поки останні промені сонця ще освітлюють дорогу. Ми напевне вернемось назад до головного острова при світлі місяця. Але не завжди вночі він виходить із-за хмар. Нерідко на чорному небі мерехтять лише срібні зорі.

ст. пл. Ігор Терлецький, ЧМ

МАРІЧКА НА УКРАЇНСЬКОМУ "КЛАБ-МЕД"

Привозять батьки своїх дітей здалека — з Нью Йорку, Торонта, Дітройту із Тексасу навіть. Стоять на березі та журяться, бо Марічка ніколи ще не веслувала канойкою. В істерію попадають — канойка Марічки обертається то в цю сторону, то в другу — Марічка ніяк не може випростувати ту канойку.

Врешті Марічка підучилася менш-більш веслом орудувати — усмішка від вуха до вуха. Махає до заспокоєних батьків і відпливає на ширші води... Залишила шум цивілізації — канойкою пливе на місце українського "Клуб-Мед".

Веслує, веслує Марічка та не бачить кінця. Думає собі: казали мені, що Морський табір порівняється до "Клуб-Мед", але не можу собі уявити, що на "Клуб-Мед" люди веслували до готелю. Богу дякувати, що таборова моторівка взяла мій виряд — валізку, наплечник, сушарку до волосся, біжутерію... Добре, що я не забула взяти з дому ту бранзолетку, бо чую, що на цьому українському "Клуб-Мед" є різні імпрези та балі.

Що це? Не вірю! Острів, з шатрами. Ось допливаємо. Руки болять, ноги болять — я навіть ними не веслувала — все ж таки болять. Ну, менше з тим. Йой! Думала, що нас доведуть на острів гелікоптером, так як було описано у тій кольоровій брошурці, а тут мені кажуть веслувати. Йой! Ніколи не вернуся до того подорожнього агента. Ніколи, я Вам кажу.

Допливає канойка Марічки до берега. "Встаю вже, бо досить насиділася у цій канойці". Канойка причалює та висаджується на пісковий берег, а Марічка ледве втримується на ногах.

Плюю! Соняшні окуляри полетіли у воду. "Ой, ні, ні, мої стодоляріві "Гуччі" окуляри..."

* * *

Ось так розпочався мій морський табір. "Клуб-Мед" він не є, але приємним він був — розказує Марічка.

Цілими днями гасали ми по острові — від одного цікавого зайняття до другого — від водного лещетування до вітропливання, до підводного плавання "скуба". Співали та видумували скечі на ватри. Навіть дали нам провадити моторівкою. О так, навчилася правильно орудувати канойкою — придалося на одноденній прогульці до прекрасних водоспадів у горах.

Традиції! Морський табір повний традицій. Капітанові табору збудували ми "капітанське крісло", подавали йому їсти та просили від нього "смачного". Незабутнім був традиційний

Частина учасників на березі острова в часі гутірки

Учасники та інструктори Морського табору 84 на човнах

"Морський баль". Є часи, коли молоде юнацтво думає, що Пласт не є надзвичайно прогресивна організація. Змінили б думку їм на Морському таборі — на "Морський баль" учасниці просять "ескортів". Справжнє звільнення жінок! Традиційно пари перебираються в костюми і їх офіційно представляє капітан напочатку балю. Інакше б нікого не пізнали. На минулому таборі найбільш оригінальні костюми мали наш перший асистент та його жінка — перебрані були за "Місс Пірі" та "Кермит де фрог".

* * *

Жаль було покидати спокійну природу, новозапізнаних товаришів і товаришок, навіть те прокляте весло. Час настав вертатись додому. До цього часу забула я за "Ю-3", за сушарку до волосся, за мамине безконечне переслідування вдома...

А де ж є та аплікація на Морський табір 85???

пл. розв. Марічка Нагloch

З ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В БРАЗИЛІЇ

Закінчення шкільного року

Кожного року від часу заснування українська Суботня Школа влаштовує на закінчення року імпрезу для дітей. Діти збираються кожної суботи в українсько-бразилійському клубі, щоб разом навчатися української мови, рідних пісень та народнього мистецтва. Закінчення шкільного року відбулося тим разом 9-го грудня в залі централі Хліборобсько-Освітнього Союзу з великою участю громадян. Наша громада добре розуміє важливість українського шкільництва та посилає дітей до Рідної Школи. Торік у школі було приблизно сто учнів. На закритті року була традиційна ялинка, яку прибрали учні.

Євгенія Мазепа привітала шкільну дітвору. Першою точкою був конкурс вишивок, в якому взяло участь багато дітей. Відтак грала оркестра дітей, які вчать у школі пані Савицької. Потім був виступ наших молодих танцюристів суботньої школи, що є під опікою Української Жіночої Організації. Вони виконали п'ять танців та відспівали декілька колядок. Був також святий Миколай, що роздав дітям подарунки. В другій частині програми учні виконали монтаж про українську мову, яка лунає по чужині, а заборонена в рідному краю.

Мистецька програма закінчилася відспіванням гімну "Ще не вмерла Україна".

Спільна Свята Вечеря

Як вже увійшло в традицію, і цього року у філії Хліборобсько-Освітнього Союзу в Портоні (Курітіба) відбулася дуже урочисто традиційна спільна Свята Вечеря. 6-го січня при прибраних столах засіла численна публіка, щоб молитвою і колядками з'єднатися в одну велику українську родину.

За почесний стіл сіли Петро Саварин, голова Світового Конгресу Вільних Українців, його дружина Ольга, Богдан Коваль, представник товариства "Відродження" з Аргентини, Ілярій Безручка, голова УХОС з дружиною, о. Микола Милусь, адміністратор УПЦ в Бразилії, о. Василь Постолян, УАПЦ, о. Ілярій Бардаль, УКЦ, і Василь Палудшин з дружиною.

Після молитви та благословення о. В. Постолян привітав гостей, підкресливши потребу зберігання народних традицій, та висловив велике признание усім, що рік-річно влаштовують такі святвечірні зустрічі.

Вечір пройшов весело — в колядуванні та розмовах.

"Вишивані" вечорниці

Щороку Українська Жіноча Організація при ХОС й УБК в Курітібі влаштовує традиційні "вишивані" вечорниці. Звичайно забава відбувається в жовтні. Зал, де відбулася забава минулого року, була гарно декорована квітами, які пригадували нам Україну, і була вщерть виповнена гостями. Приїхали гості з таких далеких міст як Сан Павло, Уніон да Віторія, Іваймпоран та інших. Присутніх привітала Євгенія Б. Мазепа і запросила до смачної вечері, яку приготували членки УЖО.

Після вечері першою точкою програми був виступ української фольклорної групи з Уніон да Віторія з двома танцями: "Сусідка" і "Джигуне". Українська фольклорна група з Курітіби виступила з танцями "Ой у полі нивка", "Гопак" та привітала присутніх хлібом і сіллю. Кожний виступ присутні приймали бурхливими оплесками.

У конкурсі вишивок взяла участь велика кількість присутніх на вечорницях гостей. Першу нагороду признано Марії Мацюрі за вишивану буковинським узором блюзку. За прогулянковий вишиваний стрій одержала нагороду Марія Мініцька, а за полтавські строї дівчата Луїза Шеремета, Лусінея Карвальо, Танія Кобрен. За сорочки з полтавськими узорами — Августин Волошин, Йосиф Мацюкра, Петро Білоніцький, мол. Окрему нагороду признано Антонові Верцені. За сорочки із буковинською вишивкою дістали нагороди юнаки Корнелій Шмулик, Жерсон Костин, Богдан Бундза, Андрій Коза та Ігор Баран. За сорочку з узором з Волині — Кловіс Карвальо.

Після закінчення конкурсу почалися вечорниці, що тривали аж до ранку під звуки оркестри "Українські козаки" зі Сан Павло.

Корнелій Шмулик

На світлині: Монтаж шкільних дітей про українську мову. Стоять справа до ліва: Петро Білоніський мол., Дебора Равлик, Корнелій Шмулик, Мірна Волошин, Іванна Кудла, Люба Кудла, Катя Баран, Одарія Білоніська, Оксана Кудла і Людмила Кудла.

Українська фольклорна група з Курітіби виступає в часі "вишиваних" вечорниць.

Під час конкурсу українських вишивок: стоять зліва до права: Богдан Бундза, Жерсон Корстин, Корнелій Шмулик, Ігор Баран та Кловіс Карвальо.

ЧИ ЗНАЄШТИ ПРО УСП?

СТОРІНКА ПРО УЛАД СТАРШОГО ПЛАСТУНСТВА

КУРІНН РАДИ

Рада ПОБРАТИМІВ відбулася в листопаді 1984 коло Равнд Лейк, Іліной, ЗСА. Четвертий зправа стоїть новообраний курінний, Андрій Коломиєць.

Курінний:
Andrij Kolomayets
6819 N. Algonquin Ave.
Chicago, IL 60646

35 КУРІНЬ УСП

“Побратими”

У літі 1966 р. вибралась старші пластуни на продовжену мандрівку через Західню Америку. Серед природи спалахнула ідея створення нового куреня, заснованого на фундаментах правдивої дружби і на випробуваних ідеалах Пласту. В 1968 р. “Побратими” стали повноправним куренем УСП.

Побратими віддано займаються виховною працею в станиці Чікаго. Кожного літа члени куреня є в проводі виховно-вишкільних таборів від Сходу до Заходу, на Лісовій Школі і юнацьких та новаських вишколах.

Побратими також кожного року провадять такі спеціалізаційні табори: водно-мандрівний, гірсько-мандрівний, і табір роверистів. Ці табори дають старшому юнацтву нагоду пізнати новий рід пластового таборування.

Побратимів лучить, без огляду на вік, взаємна пошана, життєрадість побратимства.

„СТІЙ—ГАСЛО!”

Чи розпізнасте гасла/привіти куренів УСП?
Відповіді подаємо понище. Чи ми когось
опустили? Напишіть!

- 1.Бурлаки
- 3.Дісові Чорти
- 5.Орден Хрестоносців
- 25.Чорноморці
- 27.Хмельниченки
- 29.Сіроманці
- 31.Вовкулаки
- 37.Гайдамаки
- 39.Орляківці
- 6.Буриверхи
- 8.Чортополохи
- 16.Чорноморські Хвильки
- 22.Нові Обрії

- а.Гав-гу - Пу-гу
- б.На шляхах чужини
- в.Аву-у-у-у-у
- г.Погідного неба та ясної думки
- г.За всіх і за все
- д.Мандруй - у дорогу
- е.Гей-гу, Гей-га
- е.Доброго вітру
- ж.Братерство і щирість без образ
- з.Навігаре несес ест - вівере нон /лат.
- и.З хрестом і мечем
- і.Отчизна зове!
- ї.ПУ-ГУ! ПУ-ГУ!

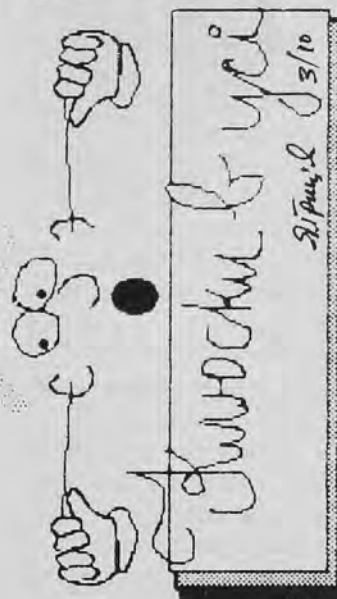
і-д, 3-е, 5-и, 25-з/є, 27-і, 29-в, 31-а,
37-г, 6-г, 8-ж, 16-є, 22-б.

ОСЕРЕДКИ! КУРЕНІ!

Дайте знати про ваші зайняття, сходини, ради!
ПРИШЛІТЬ знімки!! Хочемо чути від УСП в Австралії
Аргентині, Вел. Британії, та Німеччині!

на адресу:
Olha Stasiuk
36-16 24 Street
L.I.C., NY 11106
USA

НОВІ ПОШТОВІ ШТЕМПЛИ ТА КОВЕРТИ ВИДАНІ СУФА

Союз Українських Філателістів Австрії, що завжди діяльний і повний нових задумів, які переводить у життя, в останніх місяцях знову випустив ряд штемплів та конвертів з українською тематикою.

Найважливішим задумом, який вдалося СУФА перевести в життя, була виставка поштових марок в пам'ять бл. п. Патріярха і Кардинала Йосифа Сліпого, що відбулася у лютому.

З цієї нагоди виготовлено окрему коверту зі світлиною Патріярха та поштовий штемпель, що його, як звичайно, виконав український мистець Едгард Штайнгаген. Цей штемпель австрійська пошта прибила на всі листи в день відкриття виставки, де, як звичайно при таких нагодах, працював віденський поштовий уряд.

На відворотній стороні конверти з кольоровою світлиною Патріярха і Кардинала Йосифа подано його короткий життєпис в українській, німецькій та англійській мовах зі зазначенням, що Покійний був, між іншим, почесним президентом СУФА.

В грудні 1984 року випущено коверту та штемпель з українською тематикою п.н. "Народні звичаї", де також на відворотній стороні конверти був відповідний пояснювальний текст в трьох мовах, а проєкт штемпля виконав Е. Штайнгаген.

СЛОВОГРА

(Мовна гра для науки й розваги)

(Гра ч. 11)

ТВАРИНИ І ЇХНІ ГОЛОСИ

У сьогоднішній грі маємо два списки I та II. У першому списку подано назви двадцятьох різних тварин, свійських і диких. У другому знайдете стільки ж само назв різних звуків, які тварини можуть видавати. Знайдіть для кожної тварини у першому списку відповідний звук у другому списку. Заувага: цей самий звук може стосуватися двох різних тварин. (Деякі з названих тварин видають ще й інші звуки крім тих, що є в списку. Про те буде написано у відповідях.)

Точкування таке ж саме як у попередніх СЛОВОГРАХ: Влучна відповідь — дві точки, недобра — мінус одна точка, відповідь "не знаю" ноль (зеро) точок. Отже вгадувати не оплатиться. Вислід кожного грача можна обрахувати як відсоток з найбільшої кількості можливих точок. Наприклад вислід 30 точок дає $\frac{30}{40} \cdot 100 = 75\%$ добрих відповідей. Виграє, хто має найбільший відсоток.

I. Тварини:

1. кінь
2. корова
3. кіт
4. пес (собака)
5. свиня
6. коза (цап)
7. песеня (пуценя)
8. лев
9. вівця (баран)
10. півень (когут)
11. ворона
12. гуска
13. качка
14. зозуля
15. комар
16. голуб
17. бджола
18. жаба
19. гадюка
20. чайка

II. Звуки:

- A. бекає(блеє)
- Б. бринить
- В. воркує (воркоче)
- Г. гавкає (бреше)
- Г. гегає (гегоче)
- Д. дзижчить
- Е. дзявкає
- Є. іржить (ржить)
- Ж. кумкає (квакає)
- З. квакає
- И. кряче (крякає)
- І. кує (кукає)
- Й. мекає
- К. муркає (муркоче)
- Л. співає (піє)
- М. реве
- Н. рохкає
- О. сичить
- П. скиглить
- Р. мукає

Відповіді у черговому числі "Юнака".

ЗМАГАННЯ БЕЗ ПРОТИВНИКА

Дам'ян вже довгих кілька хвилин сидів за кушами черемхи. Ліва нога давно затерпла, а скала під коліном вспіла витиснути дивні та дещо неприємні відтиски на шкірі

"Треба пересісти, бо збожеволію" — подумав Дам'ян.

В момент, коли він почав зводитися вгору — раптом застиг, як камінь.

Його так потом облило, що нагадало минулорічний усний іспит на університеті, коли не міг відповісти на питання. Але тоді на іспиті Дам'ян зумів викрутитися, а тут була інша справа.

"Зовсім інша справа, — майнуло в його голові. — Не рушайся, колего бо буде кінець".

На вісім кроків від густої черемхи, за якою притаївся Дам'ян, просувалася крізь високу траву постать.

"Це Юрко, — подумав собі. — І нанесло його сюди якраз тепер..."

В іншому випадку Дам'ян був би зараз гукнув до Юрка, оба зійшлися б, і справа була би закінчена. Проте якраз тепер у Дам'яна на рукаві була жовта стрічка, а в Юрка рожева, і це власне, спричинило те, що Дам'ян як лід застиг на скалі за кушем і не гукнув до Юрка. Саме тепер Дам'янові дуже залежало, щоб

Юрко якнайскорше звідси відійшов, ба, щоб Юрко сюди навіть ніколи не показався. А тут маєш! Несподіванка.

"І ще нога так жакливо терпне, що хіба зараз завию".

А Юркові не спішно: подивився сюди, туди, підслухував шелест у лісі. Власне, це і було його завданням. Недалеко звідси — ні, зовсім близько, тут, за галявиною, був схований скарб його дружини. І він цей скарб мав боронити. В руці тримав горнятко з водою. Якби хтось наважився викрасти скарб — зразу "підляв би" напасника.

В Дам'яна починав уже поволі рватися терпець.

"Зараз як скочу на нього, то аж дрантя буде летіти!" — грозив у думці Дам'ян хоча знав, що в Юрка є "зброя", а в нього самого — фіга.

"Та вжейди, сину, бо мені нога відлетить", — не то благально, не то очайдушно мовив Дам'ня у думці.

На щастя він був у таборі майстром маскування, і тепер був так добре вималюваний та "прикрашений" листям, травою, гілячками та навіть мохом, що досі не звернув на себе Юркової уваги, навіть на такій близькій віддалі.

"А Юрко так з мене сміявся перед грою: казав,

що ще пташки на мені гніздо звинють'', — пригадав собі Дам'ян.

У цій хвилині Юрко обернувся та обережно попрямував вбік поляни. Дам'ян аж віддихнув, і врешті зважився забити того комара на карку, який вже з доброї півхвилини його кусав.

''Погань — це про комара. — Навчу його порядних людей не зачіпати''.

Він тихо виповз із-за свого сховку, не зачепивши ані гілячки, і, згорбившись ''в чотири погібелі'', почав просуватися крізь шорстку траву поляни. Руки час від часу натрапляли на захований будяк, що викликало дивний вираз на лиці Дам'яна, та дещо грубіянські думки, проте Дам'ян далі повз, як ласичка, крізь тирсу.

''Щоби бути так близько скарбу і дати себе спалити, то це був би гріх, — вирішив Дам'ян. — Будяки чи не будяки, мушу таки скарб здобути''.

Дійшовши до краю ліса, Дам'ян з полегшеном зідхнув: починалася нейтральна зона, і його тут ніхто не смів ''підливати''. Хоча одна перешкода вже минула, зате це ще не був кінець гри. О ні, зовсім ще не був кінець.

Дам'ян обережно витягнув маленький окрайок паперу, на якому був відрисований плян цієї зони.

''Ось дуб ... а там скала, з березою ... ага, я тут є ... тоді скарб мусить бути ... так, скарб є там, коло скали''.

Дам'ян поволі підсунувся до скали, все оглядаючися, чи хтось за ним не стежить. Дістатися у нейтральну зону — це одна справа, але треба з неї ще незаприміченим вилізти та повернутися зі скарбом до своєї фортеці. ''Ось вже скала. А де скарб? Може під кущами? Ні, нема. На дереві? Ні, теж нема''. Дам'ян оглянувся, щось подумав, знову оглянувся, присів, витер піт з чола. ''Нема!''

''Ну де ж той скарб нещасний подівся?''
З досади вже зовсім сів на мох.

''Що ж мені робити?''

І от пригадав собі слова друга Содоля: ''Скарб — скарбом, вам в руки сам не впаде. Трохи подумайте, помучтеся, і напевно знайдете...''.

Дам'ян знову встав і почав пильно оглядати своє оточення: дерева, куші, траву ...

''Гей, там є прогалина в скелі!'' — Майже скрикнув вголос і кинувся туди. Заглянув у маленьку печерку.

''Є! Знайшов!'' — з радістю прошептав.

У руках Дам'ян тримав зашифрований семафором лист і дерев'яну скриньочку.

''От зараз прочитаю, що тут написано'', — завзято взявся до роботи хлопець.

''Поздоровляю юначе!

Одна третина завдання — за тобою.

Ти успішно прокрався у ворожу твердиню

і маєш у своїх руках їхній скарб — список всіх ''таємних агентів'' Твоєї країни. Мусиш це знищити, але так, щоб не залишилося з цілої скриньочки ані сліду.

У скалі є ще друга скриньочка із списком ворожих ''агентів'', її мусиш успішно повернути назад до своєї фортеці''.

Довго не думаючи, Дам'ян витягнув з кишені побільшаюче скло, підніс кусник березової кори, спрямував проміння сонця на кору ...

І що сталося опісля? Чи вдалося Дам'янові запалити кору та спалити скриньочку? А чи пощастило йому опісля непомітно залишити нейтральну зону та повернутися зі скарбом назад до своєї твердині? Не знаю. Можливо, що Дам'ян мав успіх. Можливо, ні. Врешті — чи це є важливе? В тереновій грі, як і в усякій грі, не є важливе, хто виграє. Важніше є змагатися: підготовлятися, проаналізувати стан і ситуацію, передбачити усі перешкоди, запланувати стратегію, старанно прямувати вперед, а що найважливіше — не здаватися при першій невдачі.

Дам'ян виріс у місті, серед вигоди та достатку. Проте він опинився в лісі, замаскований, з побільшаючим склом у руці, подраганими руками, укусами комарів на шії та ''небезпечним ворогом'' за плечима. Його манив виклик — бажання перебороти перешкоди. Він добровільно ''заслав'' себе у цей ліс, у цю прадавню колыску людства, у первісний дім предків, щоб побачити, що він може зі себе дати.

Ця теренова гра, і взагалі цей табір, дали йому безмежні можливості виявити себе, пустити в рух свій інтелект, бистроту думки, змислів, уяви та ініціативи, де одинокі обмеження — це правила чесної гри. На цій території він не змагався проти когось. Одиноким його противником — це його власні недомагання, власні хиби.

Лісова Школа — це школа лісу, школа природи, Божого твору. Це одинокий табір, на якому одиноким учасником сам собі ставить границю. Таборові зайняття підсувають лише сирівці — початковий матеріал та вказівки, а сам юнак рішає наскільки він зможе використати ці можливості.

Лісова Школа — це виклик, це Велика Гра, у якій юнак може себе виявити у найбільш різноманітних ділянках.

Лісова Школа — це спосіб життя. Раз хтось його засмакує — довго не забуде цей приємний смак власної ініціативи, власного зусилля і власної перемоги над самим собою.

Ст. пл. Юрко Мончак ''У''
(Вовкулака)

МОЛОДЕ ПЕРО

ЗГАДКИ ПРО ТАБІР

Життя у таборі:
Живемо надворі,
А їмо, як у рідної мами.

Комендант наш кричить:
"Моє шатро горить!"
Кухар сховався за корчами.

На прогулянку йдемо,
Все на плечах несемо,
А комендант шукає за нами.

Пішли ми у ліс
(Одного тато завіз)
Блудили тяжкими шляхами.

Нарешті ми стали,
Впали й заспали,
Недалеко таборової брами.

пл. розв. Михайло Заяць
7-ий Курінь УПЮ-ів ім. С. Завойовника
Вінніпег

ОБОВ'ЯЗОК СКОБА В ПЛАСТІ

Скоб — це пластун, що закінчив своє пластове виховання. У новацтві він навчався підстав пластового закону і був приготований до пластового життя. В юнацтві він навчився багато того, що треба знати про Пласт і про пластове життя. Факт, що він ще є пластун, і ще до того скоб, показує, що він чується добре — знає, що щось скористав з пластування, і є готовий лишитися в Пласті. Він є свідомою дорослою особою. Він є справжній пластун.

Але цей скоб тільки має можливість стати тим, ким він повинен бути. Бо інші віддали свій час для нього. Виховники, провідники, адміністратори чули обов'язок і охоту дати щось для Пласту, щоб допомогти пізнати пластову ідею, щоб виховати доброго пластуна.

Це є тільки кінець юнацтва, а є також початок дальшого росту. Самовиховання ніколи не кінчиться. Пластун входить до Уладу Старших Пластунів. Він має можливість стати виховником юнаків чи новаків, або взяти діловодство в станиці.

Той час, що наші виховники дали скобові, він може тепер віддати для Пласту. Він також може продовжувати цю пластову ідею для майбутніх пластунів. За словами Дрота він "спокійно усвідомлює собі, що на ньому й на його друзях лежить співвідповідальність за долю Пласту, а згодом і за долю всієї національної спільноти".

пл. розв. Михайло Заяць
7-ий Курінь УПЮ-ів ім. С. Завойовника,
Вінніпег

РІЗДВО ВДОМА

Ялинка:

Під час величних святкувань Христового Різдва, куди б хто не пішов, побачить в хаті чи надворі ялинку. Вона вся оздоблена різними прикрасами, свічками й прекрасними світлами.

Різдво без ялинки — це майже не Різдво. Мати ялинку в хаті вже віками був звичай всіх людей на світі. Під нею ставляться подарунки дітям і батькам.

Зірка над ялинкою має нам пригадувати зорю, що запровадила трьох царів до маленького Ісуса. Перед Дитятком вони поклали свої дари.

Деколи майже у всіх церквах побачите маленький вертеп; близько нього буде ялинка.

Свят-Вечір:

За давнім українським звичаєм на Свят Вечір їдять дванадцять пісних страв. Мама дома цілий день приготує ті страви. Коли вже темніє, і виходить на небо перша зірка, всі засідають до стола до Святої Вечері.

Вдома ми не можемо покласти сіно на підлогу, як це роблять в Україні, бо маємо хідник, а його пізніше дуже тяжко вичистити.

Потім батьки нам розповідають, як вдома в Україні колись святкували і тоді мені стає жаль, що не міг я на своїй рідній землі — Україні з ними пошанувати.

Ми тоді поволі всі страви споживаємо і говоримо про ті добрі речі, які нам трапилися під час року. Мені найбільше подобалася тиша, яка панує над хатою під час вечері, але ми її перебиваємо своїм сміхом і говорінням до пізньої ночі.

Колядки:

Вже темніє надворі. Ціла родина сидить й розмовляє. Тихо надворі... Але, ні! щось чути!... О, то наші колядники, що так гарно співають.

Мама швидко йде до дверей, запрошує колядників до хати. Входячи до хати, співають "Во Вифлеємі", а потім "Бог Предвічний народився", а по коляді мама запрошує колядників, щоб щось випили або перекусили.

Малі діти з ними співають колядки про народженого Ісуса. Співають про те, як осел і віл стоять біля Нього, як ангели дають знати пастирям про Новородженого Царя Світу, як царі приходять із своїми подарунками. Після веселої коляди вони збирають гроші на церкву й тоді відходять.

Так у нас святкуємо Різдво. Було б мені ще приємніше, якби я був в Україні.

пл. розв. Олександр Симчич
7-ий Курінь Упю-ів ім. С. Завойовника,
Вінніпег

СКАНДАЛ У САН ДІЕГО

Агент Федерального Бюра Інвестицій Святослав Камінський розлюзнув краватку, розщепнув горішній гудзик своєї П'єр Карден сорочки та сів у новісіньке, цілком чорне авто — Лотус Еспріт.

В Сан Дієго було гаряче, сонце пекло і по шосе їздила сила-силенна авт. "Тут між тими всіма людьми, — думав Святослав, — мусить бути Родрігез".

Високому, білявому, кароокому агентові наказано найти Пієдра Родрігеза, знаного перевозця гашишу з Мексика до США. Їдучи, Камінський думав, які події можуть йому трапитися під час того нового завдання. Йому пригадалося, як під час одного завдання в Канаді перед трьома місяцями він залюбився в одну дівчину Меланю Струк і який жаль і смуток охопив його серце, коли вона впала жертвою стрілянини з китайськими шпигунами. Який біль його огорнув...

— Досить! — подумав собі Святослав, гальмуючи раптово авто і скручуючи в бічну дорогу, що вела до його хати. Він ногою потиснув на газ і авто стрілою погнало вузькою доріжкою. Загальмувавши трошки, переїхав гострий закрут та нараз побачив перед собою величезне вантажне авто, яке гнало просто на нього.

**

Камінський прокинувся. Він відразу відчув великий, колючий біль в лівому рамені. "Добре, що я роблю все правою рукою", — подумав собі, усміхаючись. Автоматично його права рука піднеслася під ліву пахву, шукаючи за автоматом, який йому так часто рятував життя. Очевидно, його не було. Відтак рука сягнула в праву скарпетку, де, на щастя, йому лишився ніж.

Почав оглядати кімнату. Вона була мала, понура, брудна і страшенно стара. Виглядала, як тюрма старої еспанської фортеці. Відразу поглянув на годинник та обчислив, де він був. Він перебував у фортеці Санчез в Бага-Каліфорнії, 300 миль від Сан Дієго. Подивився знову на годинник — шоста вісім. "Повинні б дати якусь вечерю", — подумав собі.

І справді, один слуга увійшов у кімнату з тачою, на якій було трохи поживи. Дивуючись, що не бачить ніде Камінського, розглянувся, але запізно. Уже ніж пробив йому легені, а відтак серце. Камінський швидко взяв від нього ключі та свій автомат, який слуга був "позичив", та втік в коридор.

**

Обміркувавши ситуацію, пішов до дверей, які вели до пороховні-арсеналу. Відкривши їх, не був здивований, бо тут знайшов все, що він сподівався знайти: бочки з порохом, скриньки з динамітом, гранати та ззаду ще одні двері. Камінський їх відкрив і не міг повірити, що перед ним стояло.

Кімната була набита маріґановим листям, яке сушилося та ферментувало перед продажем.

Нараз Камінський подумав собі: "Що якби той слуга мав у певному часі вернутись?" Відразу він приготував дво-хвилинний запальний шнур, та запаливши його, втік на подвір'я.

Побачивши тягарове авто, він відразу в нього скочив та серед дощу куль втік, і гнав, якмога далі, час від часу позираючи на годинник. За хвилину і п'ятдесят секунд він затримався і подивився в напрямі фортеці. Коли вона вибухла, він тихенько повторяв собі: "Добре тобі так, Родрігез, добре тобі так"...

пл. розв. Марко Мариняк
Рим-Принс Едвард Айленд

ХРОНІКА

МАНДРІВКА НА "БІЛІ ВОДИ" "ЮКАГЕНІ"

Наша клівлендська група Бурлаків, у котрій я був самотній юнак, поїхала в серпні минулого літа на "білі води" до нижньої частини ріки Юкагені. Було нас усіх десятеро. Ріка, яку скорочено називають "ЮК", в'ється поміж горами Лорел і приве в долину через гори в південній Пенсильванії.

Приїхали ми рано двома автоми до маленького містечка Огайо Пайл над рікою "ЮК". Це містечко виглядає як великий гарний парк. Трава всюди скошена, багато квітів і скрізь чисто. В центрі міста є багато склепів, у котрих продають різні сувеніри. Ми купили собі сорочки з написом "водні шурі", бо знали, що при кінці плавби гумовими човнами напевно будемо мокрі як шурі. В склепах можна було купити також каяки, весла, рятувальні камізельки, канойки і т.п., а головне — можна було позичити гумові човни і знаряддя до плавби.

Побережжя ріки було заповнене групами людей, що вирушили у водну мандрівку. Ми поділилися на дві групи, бо в одному човні могло плисти лише п'ять осіб. Від професійного інструктора-провідника ми почули вказівки як треба плисти, керувати човном і заховуватися під час плавби. Ми вибрали капітана який найкраще надавався до керування човном, а після одержання інструкцій, піднявши вгору гумові човни, понесли їх в долину до ріки. Це пригадало мені описи з книжок, як козаки переносили свої чайки берегом коло порогів Дніпра, заки поплили до Чорного моря.

Прийшовши над берег ріки, ми спустили човни на воду, всіли до них і переплили на другий бік ріки. Тут ми дістали дальші інструкції, як і куди плисти через перші пороги, котрі називалися "Ентренс Репидс".

Це був наш перший і один з трудніших порогів,

бо ми ще не мали досвіду ані не були скоординовані у веслуванні та керуванні човном, а треба було оминати великі скелі і каміння, що виривалися з води. Течія води була дуже сильна й несла нас швидко. Ми старалися, як лиш могли, оминати каміння й великі хвилі і щасливо переплили перші пороги. Хоч наш гумовий човен був повний води й всі ми були мокрі до нитки, все таки ніхто не випав з нього.

Приплисти до берега було дуже тяжко, бо повним човном води тяжко управляти. Однак, хоч і з трудом, ми щасливо доплили до спокійної затоки. Та коли б ми до неї не заплили, то швидка течія понесла б нас на інші пороги й ми напевно перевернулися б з човном у бурхливу ріку.

В спокійній затоці ми вичерпали воду з човна і

Човно 34 — Плавба через пороги
Ярко Сидір, Тарас Яцишин, Ліля Річнер, Петро Ковч, Андрій
Галаревич

уважно вислухали дальших інструкцій, як переплисти чергові пороги, що були ще цікавіші і більш небезпечні. На цих порогах ми мусіли самі рішати, як вибрати трасу на ріці, поміж камінням та високими хвилями дуже швидкої течії.

Плисти через пороги небезпечно, бо у воді є повно гострого каміння і можна легко покалічитись чи навіть поламати кості!

Наступні погори називалися "Кюкомбер Репидс". До них цілу трасу плили з нами провідники-інструктори — одні на гумових човнах, а інші на одноособових каяках. Вони були розставлені в певних небезпечних місцях і в потребі мали рятувничу лину для тих, що випадали з човнів.

Провідники в каяках були надзвичайно досвідчені. Вони мали таку контролю над своїми каяками, що тяжко було повірити, як можна ними

так вправно управляти. Провідник, наприклад, міг стояти на рвучкій воді на місці, плисти поперек чи проти течії або на хребті високої хвилі, перевертатися з каяком. Напереді каяка вони мали петлю зі шнура, за яку могли вчепитися ті, що впали у воду, та виплисти на безпечне місце.

Чергові пороги називалися "Реіл Ровд Репидс". Ми їх подолали з пригодами, бо думали, що вже мали досить вправи плести по ріці через пороги. Однак сильна й скоро течія пірвала нас і з великою силою вдарила човном у підвалини залізного моста. Всі ми впали до середини човна на дно й, на щастя, не повипадали у воду. На дні човна легко і болючо можна було відчутися ногами чи руками каміння, поверх якого плив човен і до якого можна було скалічитися чи потовктися. Нам однак пощастило без випадку.

Човно 29 — Плавба через пороги
Юрко Галяревич, Данко Небеш, Андріян Галяревич, Марта Галяревич, провідник

Ми в човнах слухаємо інструкцій як перепливати через пороги.

Стоять: перший ряд:
Тарас Яцишин, Ліля Річнер, Ярکو Сидір, М. Галяревич
другий ряд: Данко Небеш, Юрко Галяревич, Андрій Галяревич,
Петро Ковч

Човен приплив до тихої затоки.

Після трьох годин їзди ми зголодніли й відчули потребу відпочинку хоч переїхали всього дві з половиною милі. Наші провідники привезли зі собою в каяках харчі і приготували для нас смачну перекуску-обід.

Після обіду ми поплили спокійнішою течією, хоча решта порогів були також трудні й цікаві. Вони називалися "Скул Ракс", бо камені на них були такі, що коли вдарити в них човном, то човен мусить перевернутися і всіх викинути до води. Це мала б бути добра наука!

Інші пороги треба було оплисти гострими скрутами, — то вліво, то вправо, щоб оминати камені. Пливучи в долину ріки, ми затрималися в призначенім місці, щоб переплисти пороги без човна. Тут течія була така скоро, що треба було плисти ногами наперід, щоб головою не вдаритися в каміння. Очевидно, всі ми мали на собі рятівнічі камізельки.

Після такого самостійного плавання ми переплили ще кілька порогів. А наприкінці нашої тури всі ми, "мокрі як шурі", витягнули човна з води і задоволені різноманітними пригодами вернулися автобусом до містечка, з котрого почали нашу туру фантастичної плавби рвучкою гірською рікою.

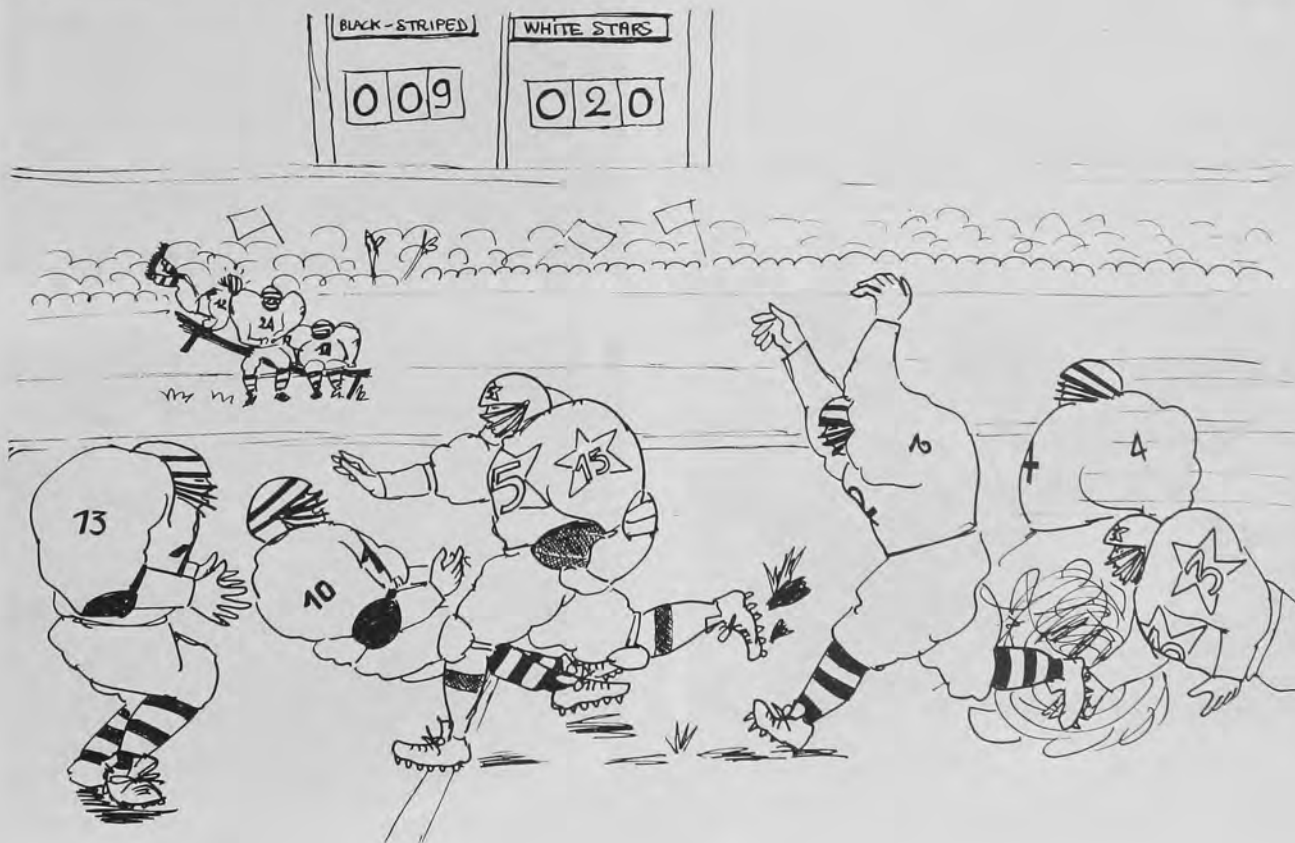
Переплисти 8 миль тривало майже цілий день, який був заповнений різними незабутніми пригодами, котрі нам завдавала химерна гірська ріка.

Плавання в бистрій ріці, де вода нас швидко несе через пороги.

Після короткого відпочинку ми залишили швидко запінену ріку серед чудової гірської природи з наміром вернутися до неї наступного літа!

пл. розв. Юрко Галяревич
17-ий курінь УПЮ
Клівленд

ТАБОРУВАННЯ НА КАНОЙКАХ

Літом 1984 року я мав нагоду бути у проводі двох канойкарських таборів. Мій перший водний табір “Канойкарі” відбувся на курінному таборі у Вінніпегу у провінційному парку на ріці “Реббит”. 7-ий та 2-ий курені УПЮ спільно таборували два тижні на півострові. У серпні курінь “Сіроманці” перепроваджував водно-мандрівний табір “Водними Шляхами” у горах Адірондакс. Прогулька повела нас через озера і ріку “Рекет”. Не зважаючи на те, що ці табори були цілком інакші назовні вони були однакові у своїй темі.

Табір у Вінніпегу був дуже цікавий. Крім кількох пластунів з поза Манітоби, всі інші були зі станиці Вінніпегу. У понеділок рано всі члени станиці були присутні і помагали, щоб табір виїхав перед восьмою годиною. Вже о 9:30 ми виїхали з міста і були у парку перед обідом. Ми мали перед собою довгу водну мандрівку до місця таборування. По п'ятигодинній їзді канойками ми були на місці табору — голодні, змучені та змокли. Розбивши табір, пішли спати. В наступні дні у товаристві дощу, ми збудували кухню, машт, браму і практикували куховарення, табірництво та канойкарство. В четвер увечорі відбулося хрещення табору. На ватрі хлопці подарували дівчатам лятрину, яку збудували. Це не була звичайна лятрина, а самостояча “гойданка”. А щоб було більше оригінально, юнаки привезли лятрину в канойках на місце ватри. У п'ятницю табір мав прогульку на острів, де юначки збирали квіти та плели вінки на свято Івана Купала. Повернувши до табору, хлопці варили вечеру на “Вечір Юнака”, де пл. розв. Роман Жила застосував на практиці свої

знання з куховарення спеціальних страв, як “цибуляні перстені, шишкебаб зі стейка та інші смачні речі. По вечері була ватра. Юнацтво пускало вінки на воду та скакало через вогонь. Потім ми справляли уродини Наталки Гавалешки та закінчили вечір співанням купальних пісень. У суботу табір відвідав інших членів станиці, а в неділю була зміна в проводі. Друг Роман мусів від'їхати від нас, але за це друг Шулякевич прибув до табору. В понеділок ми почали нашу дводенну прогульку. На обід приїхали на місце, де мали переночувати, але тому, що там була велика пожежа попереднього року, всюди було багато попелу. Ми знайшли краще місце і хотіли перенестися туди. Не знаючи вітрів, великі хвилі зробилися дуже небезпечні і нам було тяжко переплисти до нового місця. Та по якомусь часі ми таки щасливо туди дісталися. Доктор Горський та друг Шулякевич вчили нас риболовства і ми зловили кілька риб. А одну велику рибу ловили навіть три рази, але кожний раз вона втікла з гачком в роті.

Вставання у Манітобі — “сплюхи”

Канойкарі: перший ряд — ст. пл. вір. Ліда Гавришків; другий ряд — ст. пл. Борислав Білаш II, ст. пл. Андрій Хабурський, ст. пл. Роман Корбутяк; третій ряд — ст. пл. Наталка Воронка, ст. пл. скоб Адріян Мандзій, д-р Горський

Провід та учасники табору “Канойкарі”: ст. пл. Ліда Гавришків, ст. пл. Андрій Хабурський, пл. розв. Наталка Гавалешка, ст. пл. Адріян Мандзій, пл. розв. Мотря Онишук, пл. розв. Орест Денека, пл. розв. Лана Жила

Повернулися ми на місце табору у вівторок. Погода була непривітною а ми мали водно-лісячий біг з канойками. В середу був день розвідувача і члени булав перебрали обов'язки кухаря, а розвідувачі зайняли пости проводу табору. Тому що ковбаски зіпсувалися, наші кухарі зварили кілька смачних страв і серед них узвар. Перед вечером ми мали тереновий змаг, де нагорода була — мокре пуделко тістечок. Потім ми мали нашу останню ватру, четвер рано робили знімки та зліквідували табір. Один виховник скалічив ногу ще на півострові, а другий розбив коліно по дорозі. Ми приїхали на місце ближче дороги. Наші продукти майже закінчилися, тому ми навіть хотіли зварити черепаху, яку зловили. Через дощ ми не могли мати вечірки ані ватри, але перевели дуже прийнятний час у шатрах. Вранці відбулося закриття табору. За традицією ми кинули коменданта до води. Перепливши канойками до дороги, напукували вантажник та виїхали з парку.

Провід табору "Манітоба"

Після закриття табору, комендант ст. пл. Борислав Білаш II "примусово" "пере" однострій

Мій другий табір відбувся в горах Адірондакс. В суботу табір мав відкриття о год. 6:00. Ми розбили табір а по вечері пл. сен. Р. Воронка поїхав за морозивом. У неділю ми поїхали за канойками, а як привезли їх, то влаштували перегони. Ще одну ніч ми переспали на тому місці, а на другий день переплили до "Амбер пойнт" та поступили до крамниці, щоб взяти з собою ще кілька потрібних речей. Вже перед 3:00 ми розбили табір на острові. Тут комендант ст. пл. Роман Білінський та бунчужний вчили юнаків піонірки. На другий день, ми поїхали далі, на сусідній острів. Крім того що тут було багато комах та один брудний пес, ми добре забавлялися перевертаючи один одного в канойках. На другий день ми вирушили в 9:00 та по шістьох довгих годинах приїхали на наш портаж. Тоді перенесли особисті і таборові речі на металеві канойки. По обіді неофіційною "водною битвою" ми охрестили "новака жовтодзюба" Нестора Воронку. Протягом тижня кожний таборовик дістав псевдо — як "адмірал" Гандзій та "командир" Лисько.

По портажі ми опинилися на дуже гарнім місці. Декотрі учасники поїхали з другом Воронкою на коротку прогульку, а декотрі залишилися у таборі. До нас прийшов лісничий. Коли учасники повернулися з прогульки, друг Олег настрашив коменданта, що лісничий дав нам кару за те, що ми не мали дозволу там перебувати.

Комендант злякався бо не знав, звідки взяти гроші, але друг Олег щиро признався, що це був тільки жарт. Лісничий лише дав нам упіснення.

На другий день ми мали змаг, де юнаки мали нагоду скінчити вмлості канойкарства, одного пера, куховарення та сигналізації. Пополудні ми переїхали на наше останнє місце таборування. Тут влаштували прашальну ватру і деякі учасники думали, що вони бачили ведмеда.

Репрезентант Канади пл. розв. Орест Бабій "тяжко працює" на американському таборі "Водними шляхами"

Пл. розв. Адріян "Зак" Захаріясевич моделює таборову сорочку Сіроманців

Провід табору "Водними Шляхами" — ст. пл. Роман Явний — писар, ст. пл. гет. скоб Роман Білінський СМ — комендант ст. пл. Адріян Мандзій — бунчужний

Братчик Алі іменує братчика Нестора Воронку "новаком-спак"

У суботу рано ми поїхали до "Таппер" озера, де відбулося закриття табору.

Табори закінчилися, канойки чекають на другий рік. Будуть інші табори, інший терен, але знову пластуни повернуться, щоб пізнати себе у природі.

ст. пл. скоб Адріян Мандзій

ЧИ ВИ ПЕРЕЧИТАЛИ ЦЕ ЧИСЛО "ЮНАКА"?

Якщо так, тоді спробуйте на сходинках відповісти на такі питання:

1. Хто це є Юрій Шухевич і де він сьогодні перебуває?
2. Яке звання має колишній голова ГПБ і як він називається?
3. Що таке лелека і в якій країні проживає?
4. Який звук видає бджола?
5. Хто організує водні табори?

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА"

які вплинули до 15 березня 1985 року

ЗСА:

- \$50.00 — Пластова Група в Лорейн, Огайо
 - \$100.00 — Українська Кредитова Спілка в Рочестері
- Канада:**
- \$100.00 — Українська Народня Каса в Монреалі
 - \$250.00 — Разом

- \$501.00 3 пожертв — "Замість квітів на могили"
(— дивись окремі повідомлення)

Датки на "Залізний Фонд" Пл. Видавництва:

ЗСА:

Гуртки Пластприятів у Станицях:

- \$133.00 — Лос Анджелес
- \$64.00 — Гартфорд
- \$60.00 — Бриджпорт
- \$125.00 — Пластова Станиця Пассейк
- \$426.58 — Із спадку сл. п. Миколи Данилюка через виконавця волі пані Наді Пастушенко
- \$808.58 — Разом

Всіх разом пожертв вплинуло: \$1.559.58

Просимо вибачення!!!

У проголошенні датків замість квітів у числі 4.4 за квітень 1985 року трапилася прикра помилка бо не поміщено прізвищ двох жертводавців. Містимо цілий зміст повідомлення щераз додаючи бракуючі прізвища а жертводавців просимо про вибачення!

Замість квітів на свіжу могилу

сл. п.

Михайла Березюка

Колишнього старшини Дивізії "Галичина"

пл. сен. Любомир Гільтайчук (Мюнхен)

ст. пл. Юрій Гільтайчук (Баунд Брук)

склали на прес-фонд "Юнака" 25.00 дол., а синові Борисові висловлюють найщиріші співчуття

Замість квітів на свіжу могилу

сл. пл. сен.

МОТРІЙ НИНКИ

сестри нашого Друга і коменданта СВ таборів "Червоної Калини" пл. сен. Нестора Нинки організатори таборів, члени булав, інструктори і таборовики складають 50 дол. на Прес-фонд "Юнака" і складають Другові Несторові глибоке співчуття.

Замість квітів на могилу

св. п.

РОМАНА СКОРОБОГАТОГО

нашого Дорогого Вуйка складаємо на прес-фонд "Юнака" \$200.00

Ліда і Ераст Гуцуляки

На 25 дарункових передплат "Юнака"

склали "Замість квітів на свіжу могилу" пл. сен. Мотрі Нинки-Занко приятелі (дивись "Замість квітів на могили").

МОРСЬКИЙ ТАБІР 85

для пластуновів і пластунок

27-го липня — 4-го серпня 1985 року

Місце: Cranberry Lake, N.Y. USA

Провід: ст. пл. Андрій Войтович, капітан
пл. сен. Олег Колодій, заступник капітана
ст. пл. Орест Пенцак, 1-ий асистент
ст. пл. Влодко Темницький
ст. пл. д-р Андрій Войтович, медична опіка

Кошт табору: 130 ам. дол.

Реченець зголошення: 13-го липня 1985 року
Число учасників обмежене до перших 36 зголошених, які вплатають повну оплату за табір

За дальшими інформаціями звертатися до:

Yuri SHYPAILO
216 Peabody Ave
Lynhurst, N.J. 07071
Tel (201) 460-7761

Хто з Вас подорожує

- літаком ● кораблем ● поїздом ● автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати
безплатно потрібні інформації і поради

в українському подорожному бюро

МАРКІЯНА КОГУТА

і

ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto M6H 1N2, Ont.

Telephone: 535-2135 & 535-2136

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ

та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є

Ірина і Роман Вжесневські

**THE FUTURE
BAKERY**

735 Queen St. West, Toronto, Ontario

Tel.: EM 8-4235

Праця і ощадність забезпечать
Вашу майбутність!

Пластуни і Пластунки,
учні свято-миколаївських шкіл,
складайте свої ощадності у

**СВЯТО—МИКОЛАЇВСЬКІЙ
КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ**

Спілка приміщується в будинку
Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по полудні.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 336-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСТУНИ і ПЛАСТУНКИ

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстарішій кредитівці
у Торонті

**Українська
Кредитова Спілка**

Централа 295 College St. Toronto, Ont. M5T 1S2
Tel.: 922-1402 & 922-2797

Відділ 3635 Cawthra Road
(біля Української Католицької
Церкви)
Tel.: 272-0468

Відділ 2397 Bloor Street West, Toronto,
Ontario
Tel.: 762-6961

Корисні умови для вкладів і позичок. Наше завдання
помагати членам в економічних справах порадами і
фінансово.

Наша справа — служити членам!

ОДИНОКА В ТОРОНТІ УКРАЇНСЬКА

COMMUNITY TRUST CO. LTD

2271 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P1
Phone: (416) 763-7333

Приймає вклади і ощадности. —
Платить найвищі відсотки. —
Уділює особисті і моргеджові позики. —
Приймає і реєструє пенсійні пляни і на
нові доми (PPC). — Полагоджує всі
банкові операції. — Завідує спадками і
довіреннями (траст).

Bulk Rate
U.S. Postage
PAID

Rochester, N.Y.
Permit No. 466

Ціна \$2.00

ОЛЕНЬ

СОКІЛ

БДЖОЛА

БАРВІНОК

**УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА**

"САМОПОМІЧ"

І ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ

"САМОПОМІЧ"

ВІДДІЛ В ПАССЕЙКУ

запрошують Українське Громадянство
вступати в члени.

Години урядування:

Понеділок	6:00—9:00 вечора
Середа	9:00—1:00 по полудні
Четвер	4:30—9:00 вечора
П'ятниця	4:30—9:00 вечора
Субота	9:00—1:00 по полудні

Щадить, позичає та полагоджуйте всі свої
фінансові потреби в своїй рідній
Українській Фінансовій Установі.

Кредитова Кооперативна платить вищі
відсотки від звичайних ощадностей
якого-небудь банку чи шадниці.

А також даємо на дуже догідних умовах
всього роду позички.

ЗАЙДІТЬ ДО НАС АБО

ПОТЕЛЕФОНУЙТЕ:

229 Hope Ave., Passaic, N.J. 07055
Tel. 201-473-5965

"... виховання — це надавання дум-
нам і почуванням яногось напрямку", —
наше Олександр Тисовський-Дрот. Пла-
стова преса саме й сприяє виконанню
цього завдання.

Читайте ж і **СВОЄЧАСНО** передпла-
чуйте свої журнали!

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і нова-
нів та дітей до 12 року життя;

ЮНАК — для пластового юнацтва й
загалу української молоді;

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал до-
рослого членства Пласту, Пластприяту і
загалу батьнів, які цікавляться вихован-
ням і громадськими справами.

Купно і продаж реальностей
Оцінка (валюація) реальностей
Аранжування, купно і продаж
мортгеджів
Загальна асекюрація

R. CHOLKAN & CO. LIMITED
REALTOR — INSURANCE BROKER

527 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 532-4404

2336 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5555

3359 Bloor St. W. Etobicoke — Tel.: 236-2666

INSURANCE:

2184-C Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5666

Пластун є ощадний...
— (4-та точка пластового Закону)
... добре також коли щадить в українській установі
найоду до того дає: Кредитівка "Самопоміч"
558 Summit Ave., Jersey City, N.J. 07303